

La pel·lícula de la història Els reis i els còmics

Francesc M. Rotger

*Elizabeth: la
edad de oro*

Facem com el mes passat. Parlem de cinema i història, però també de cinema i teatre. I, fins i tot, de cinema i literatura. Sí, perquè entre els monarques europeus més coneguts i poderosos de l'Edat Moderna, sens dubte tothom assenyalaria Elisabet I d'Anglaterra, *la Reina Verge*, i Lluís XIV, *el Rei Sol*. Tot dos encarnen el període de màxim esplendor dels seus respectius països, quan eren sengles imperis (en competència, en tot cas, amb una altra reina anglesa, Victòria, i amb Napoleó Bonaparte, respectivament). Tanta de glòria no és res en comparació amb un fet molt més rellevant per als escenaris i per a les lletres. Tot dos varen ser, també, els protectors de dos genis de la dramaturgia, William Shakespeare i Jean Baptiste Poquelin, *Molière*, possiblement, de fet, els dos autors dramàtics més influents de tots els temps. La recent cartellera cinematogràfica ens ha ofert una nova adaptació al cinema de la biografia de la reina Elisabet, *Elizabeth: la edad de oro*, de Shekhar Kappur, i també una nova aproximació a la vida de Poquelin, *El joven Molière*, de Laurent Tirard, amb la particularitat que se centra, com el seu títol indica, en la joventut del comediògraf (deu estar de moda, això de contar les experiències primerenques dels grans escriptors, perquè gairebé al mateix temps es projectava *La joven Jane Austen*, de Julian Jarrold).

Elizabeth: la edad de oro, en canvi, no ens conta la joventut d'Elisabet I, per a això ja hi havia la primera part, de fa uns deu anys enrere. Aquesta continuació se centra, pel que fa als aspectes bèl-

lics i polítics, en dos dels episodis més coneguts del seu regnat: l'execució de la seva cosina i hereva, Maria, reina d'Escòcia, i l'intent d'invasió del seu país per l'anomenada Armada Invencible espanyola. En l'aspecte del rigor històric em sembla que és on aquest llargmetratge ha rebut les crítiques més dures. I és que estic d'acord en el fet que una pel·lícula no és un llibre d'història. Però no m'explic la necessitat de pintar Elisabet Tudor i els anglesos amb tonalitats tan favorables, i en canvi Felip II i els espanyols amb colors tan absolutament negatius: no tan sols fanàtics, sinó a més incompetents. Em pensava que ja havien passat el temps en què (com el cinema del franquisme) el passat s'explicava en clau de bons i de dolents. A banda d'això, és una pel·lícula espectacular, amb una interpretació magnètica de Cate Blanchett.

Les paraules de Shakespeare (les del discurs de Marc Antoni a *Juli Cèsar*, les d'Horaci al acomiadar-se d'Hamlet: "Bona nit, dolç príncep") són presents a una pel·lícula espanyola, *Oviedo Express*, de Gonzalo Suárez, doblement relacionada amb la literatura. Perquè s'inspira lliurement en una narració de Stefan Zweig, i perquè la companyia de còmics que la protagonitza posa en escena (al Teatro Campoamor de la capital d'Astúries) una adaptació a l'escenari de la novel·la emblemàtica d'aquella ciutat: *La regenta*, de Clarín. I amb el cinema: perquè el personatge de Jorge Sanz va a contar les seves penes a l'escultura de Woody Allen que hi ha als carrers d'Oviedo. ■